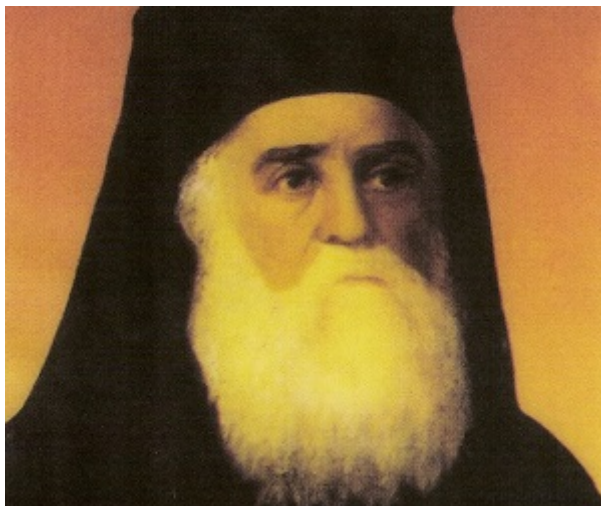

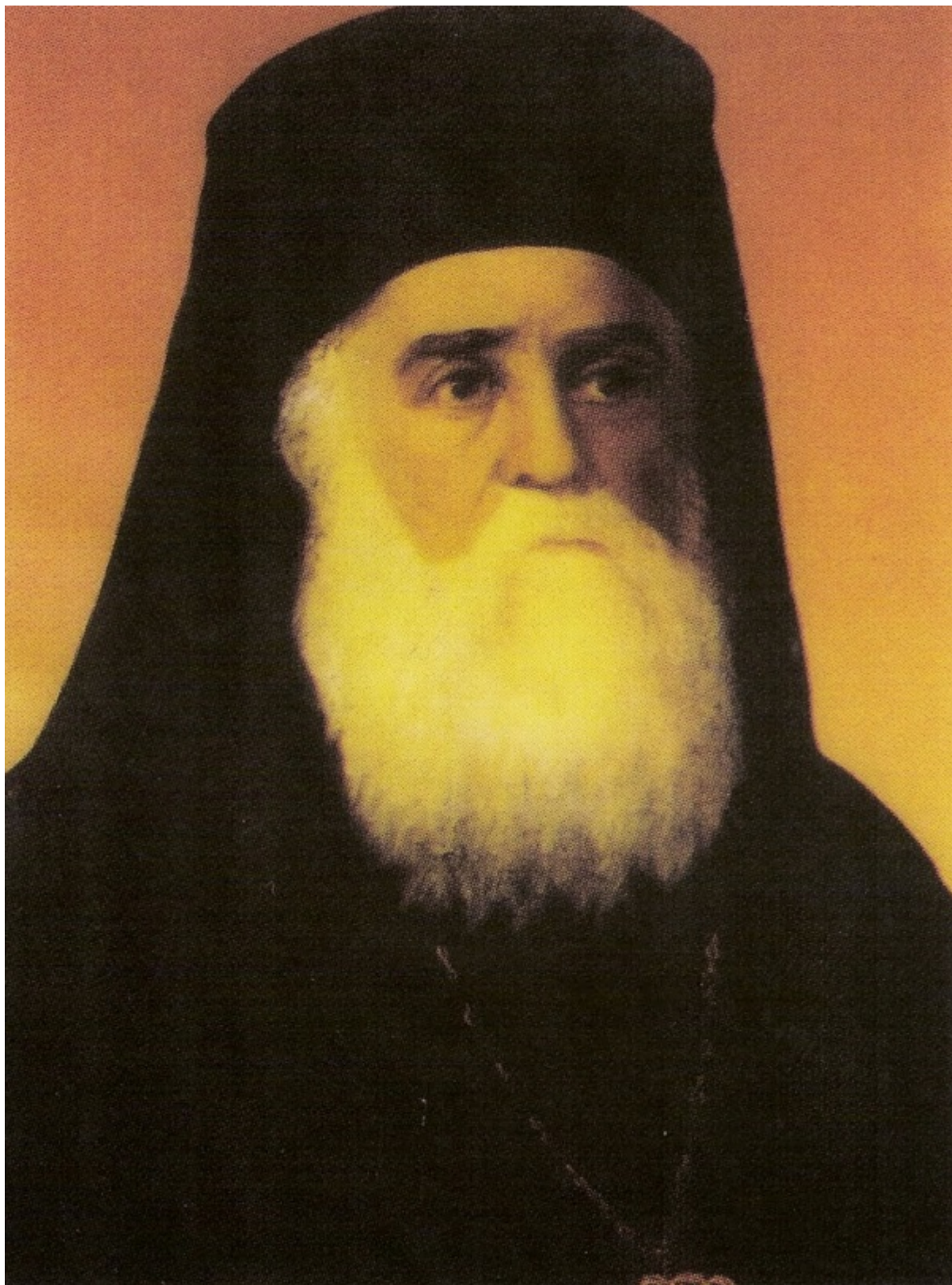
3 Σεπτεμβρίου 2015

Ο άγ. Νεκτάριος Πενταπόλεως και η Ι.Μ. Βατοπαιδίου

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Επί τη σημερινή ημέρα της οσίας μνήμης της Ανακομιδής των Ιερών λειψάνων του Αγίου Νεκταρίου Αιγίνης (†3 Σεπτεμβρίου), αναδημοσιεύουμε ένα παλιότερο άρθρο της Θεολόγου κας Άντρης Χατζηκώστα-Τοφαλίδη, που παρουσιάζει ανέκδοτο αρχειακό υλικό για τη σχέση του Αγίου με το μοναστήρι του Βατοπαιδίου.

Στο Αρχείο της Ιεράς Μονής Βατοπεδίου ανευρέθησαν 11 ανέκδοτες επιστολές του Αγίου Νεκταρίου Κεφαλά Μητροπολίτου Πενταπόλεως του λαοφιλούς Αγίου της Αίγινας.

Στο άρθρο αυτό θα παρουσιάσουμε αυτές τις επιστολές. Θερμές ευχαριστίες εκφράζω και την ευγνωμοσύνη μου προς α) τον πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο της Ι.Μ. Βατοπεδίου, Αρχιμανδρίτη Εφραίμ, β) το σεβαστό γέροντα της Ι.Μ.Β.

Ιωσήφ μοναχό, από τους οποίους είχα την ευλογία να δημοσιεύσω τις επιστολές, και γ) τον αιδεσιμολογιώτατο πρωτοπρεσβύτερο π. Θεόδωρο Ζήση, καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) για τη συμβολή και καθοδήγηση του.

Κατά το δεκατετραετές διάστημα (1894-1907) κατά το οποίο ο Άγιος Νεκτάριος διετέλεσε διευθυντής της Ριζαρείου Σχολής έγραψε και εξέδωσε ένα μεγάλο αριθμό από τις αξιόλογες εργασίες του. Για την έκδοση των συγγραμμάτων του απαιτείτο μεγάλο χρηματικό ποσό το οποίο ο Άγιος δεν είχε.

ΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε τη στροφή του Αγίου προς τα μοναστήρια για οικονομική υποστήριξη της συγγραφικής του εργασίας υπέρ της Εκκλησίας και του πληρώματος αυτής (Επιστολή 9η).

Ο Άγιος εκτός από τη Ιερά Μονή Βατοπεδίου είχε αλληλογραφία και μ' άλλες Μονές του Αγίου Όρους. Το γεγονός αυτό δεν είναι τυχαίο.

Εραστής του μοναχικού βίου, είχε ενταχθεί στο 27ο έτος της ηλικίας του σε μοναστική αδελφότητα. Και παρόλο που μετά από τριετία άφησε το χώρο της μοναστικής ζωής και της απερίσπαστης εντρύφησης στην εν Χριστώ ζωή, για να εργασθεί στους κόλπους της Εκκλησίας, παρέμεινε γνήσιος εραστής του μοναχικού βίου μεταδίδοντας την ευσέβεια του στους άλλους με τη διδασκαλία και το παράδειγμα του.

Έτσι δικαιολογείται η στροφή του αυτή.

Οι 11 επιστολές που δημοσιεύουμε είναι ημερομηνίας 3 Ιουλίου 1900 (η 1η επιστολή) μέχρι 30 Ιουνίου 1906 (η 11η -τελευταία- επιστολή)· και απευθύνονται προς τους επιτρόπους της Ιερά Μονή Βατοπεδίου.

Ο Άγιος ζητά την οικονομική υποστήριξη από τη Μονή αρχικά για την έκδοση του έργου του «Χριστολογία» και αργότερα για την έκδοση του έργου του «Η αθανασία της ψυχής και τα Ιερά Μνημόσυνα».

Φαίνεται ότι η Ιερά Μονή Βατοπεδίου είχε την οικονομική άνεση· γι' αυτό πρόθυμα και σύντομα ανταποκρίθηκε στην αίτηση του Αγίου για την έκδοση και των δύο έργων.

Ο Άγιος αδιαλείπτως ευχαριστεί την Ιερά Μονή Βατοπεδίου για την εκ μέρους της υποστήριξη, η οποία όχι μόνο εκφράζει τη φιλία και την υπόληψη της προς το πρόσωπο του Αγίου αλλά και τα αγαθά και φιλόμουσα συναισθήματα της, τα οποία εκδηλώνει συχνά και με πολλούς τρόπους για την υποστήριξη της Ιεράς μας

Θεολογίας και της Ελληνικής Παιδείας (Επιστολή 3η).

ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΙΕΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΘΟΥ

Η συγγραφή και έκδοση εργασιών από τον Άγιο εκπλήρωνε τον ένθεο πόθο του να ενδυναμώσει πνευματικά το πλήρωμα της Εκκλησίας.

Η πολλή αμάθεια που μάστιζε το λαό και τον κλήρο καθώς και η έλλειψη βιβλίων κατά την εποχή του δεν μπορούσαν να περάσουν απαρατήρητα από τον Άγιο.

Τον έθλιβε πραγματικά η διαπίστωση ότι το πλήρωμα της Εκκλησίας έπασχε – «Η γενική σχεδόν διασάλευσις των πεποιθήσεων των αποπλανηθέντων υπό της καινής απάτης...» (Επιστολή 7η).

Γι' αυτό ο θεόσοφος Ιεράρχης ως «αληθώς εργάτης της αρετής» παρέδωσε στην Εκκλησία μια ογκωδέστατη συγγραφική εργασία ως εκπλήρωση του Ιερού του πόθου να εργάζεται «υπέρ των αδελφών και υπέρ της δόξης του Θεού» (Επιστολή 11η).

Η θεολογική του παραγωγή χαρακτηρίζει τον Άγιο ως συνεχιστή της ελληνικής πατερικής παραδόσεως.

Επίσης η ίδια χαρακτηρίζεται από την πρωτοτυπία για την εκλογή των θεμάτων, πολλά από τα οποία όχι μόνο για πρώτη φορά πραγματεύθηκε ο Άγιος, αλλά και μεταξύ πολλών δεν βρήκε καν μέχρι τώρα το συνεχιστή της σχετικής έρευνας. (Μπρατσιώτης, Καθ. Παν., «Ο Άγιος Νεκτάριος Κεφαλάς», Ι.Μ. έκδοση. 1985, σελ. 241).

Στις εκδιδόμενες επιστολές, σχετικά με το θέμα αυτό παρατηρούμε τα εξής:

- Ο Άγιος χαρακτηρίζει το έργο του σπουδαίο και ωφέλιμο (έπ. 1)· επίσης ως «θεοφιλή εργασία» (Επιστολή 9η)
- Υποστηρίζει με το έργο του την Θεολογία και την Ελληνική Παιδεία (Επιστολή 3η)
- Κινούμενος από θρησκευτικό ζήλο επιδιώκει με την έκδοση των έργων του να στηρίξει τις διασαλευθείσες πεποιθήσεις των πιστών, διδάσκοντας αυτούς τις αγνοούμενες αλήθειες της Αγίας μας Εκκλησίας (Επιστολή 7η).
- Με την ενίσχυση του Κυρίου δεν κουράζεται να γράφει και να δημοσιεύει. Η ευχαρίστηση ότι εργάζεται για την Εκκλησία και για τη δόξα του Θεού, είναι η μεγαλύτερη του αμοιβή (Επιστολή 11η).

[Συνεχίζεται]